

Bruselj, 4. oktober 2016
(OR. en)

12724/16

Medinstitucionalne zadeve:

2016/0133 (COD)

2016/0222 (COD)

2016/0223 (COD)

2016/0224 (COD)

ASILE 39
CODEC 1350

DOPIS

Pošiljatelj: predsedstvo

Prejemnik: Odbor stalnih predstavnikov/Svet

Št. dok. Kom.: 8715/1/16 REV 1 ASILE 11 CODEC 613
11318/1/16 REV 1 ASILE 28 CODEC 1078
11316/16 ASILE 26 CODEC 1076 + ADD 1
11317/16 ASILE 27 CODEC 1077 + ADD 1 + ADD 2

Zadeva:

- Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljani tretje države ali oseba brez državljanstva (prenovitev) (prva obravnava)
- Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o standardih za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito (prenovitev) (prva obravnava)
- Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite ter spremembi Direktive Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas (prva obravnava)
- Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi skupnega postopka za mednarodno zaščito v Uniji in razveljavitvi Direktive 2013/32/EU (prva obravnava)

= poročilo o napredku

I. UVOD

1. Komisija je po predložitvi svojega sporočila z dne 6. aprila 2016 o reformi skupnega evropskega azilnega sistema (ang. Common European Asylum System – CEAS), naslovljenega „K reformi skupnega evropskega azilnega sistema in krepitvi zakonitih poti v Evropo“¹,
 - 11. maja 2016 predstavila **prvi sveženj zakonodajnih predlogov**, sestavljen iz:
 - prenovljene dublinske uredbe o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito (dok. 8715/16);
 - uredbe o Agenciji Evropske unije za azil, ki nadomešča uredbo o Evropskem azilnem podpornem uradu (dok. 8742/16);
 - prenovljene uredbe o vzpostavitvi sistema Eurodac (dok. 8765/16);
 - 18. julija 2016 pa še **drugi sveženj zakonodajnih predlogov**, sestavljen iz:
 - uredbe o vzpostavitvi skupnega postopka za mednarodno zaščito v EU, ki nadomešča direktivo o azilnih postopkih (dok. 11317/16 + ADD 1 + ADD 2);
 - uredbe, v katerih so pogoji, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, in ki nadomešča direktivo o pogojih za zaščito (dok. 11316/16 + ADD 1);
 - prenovljene direktive o pogojih za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito (dok. 11318/1/16 REV 1);
 - uredbe o vzpostavitvi okvira Unije za preselitev (dok. 11313/16).
2. Komisija trdi, da so **splošni cilji** navedenih svežnjev:
 - odprava razhajanj v obravnavanju prosilcev za azil in stopnjah priznanja med državami članicami, s tem pa izboljšanje delovanja CEAS;
 - zmanjšanje sekundarnih gibanj in prispevanje k temu, da bo odgovornost v zvezi z nudenjem zaščite tistim, ki jo potrebujejo, med državami članicami bolj pošteno porazdeljena.

¹ Dok. 7665/16.

3. Slovaško predsedstvo, za katerega je reforma CEAS **prednostna naloga**, si prizadeva doseči največji možni napredek pri čim več predlogih. To se kaže predvsem v tem, da je do konca svojega mandata predvidelo kar 17 dni za seje Delovne skupine za azil. Čeprav je Komisija predlagano reformo predstavila v dveh fazah, teh sedem predlogov v očeh predsedstva predstavlja en sam, četudi zapleten, zakonodajni sklop.
4. Predsedstvo je bilo doslej osredotočeno na preučevanje prvih treh predlogov (dublinska uredba, uredba o sistemu Eurodac in uredba o agenciji za azil), po določenem času, v katerem naj bi bili temeljito analizirani julijski zakonodajni predlogi, pa so se vzporedno začele razprave o preostalih predlogih. V zvezi z uredbo o sistemu Eurodac in uredbo o Agenciji Evropske unije za azil (dok. 12726/16) je bil dosežen že znaten napredek.
5. O predlaganih zakonodajnih aktih se odloča po **rednem zakonodajnem postopku**².

II. DUBLINSKA UREDBA

6. Delovna skupina za azil je doslej na sejah 26. maja, 14. junija, 15. julija ter 7. in 28. septembra 2016 **preučila štirideset členov** predloga (členi od 1 do 38 ter člena 44 in 45).
7. Glavnina držav članic je sicer vložila **splošni preučitveni pridržek**, vendar se je večina delegacij strinjala, da **je zdajšnja dublinska pravila treba spremeniti, in podprla dva od glavnih ciljev** uredbe, ki sta: hitrejša in učinkovitejša določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošenj za azil, in preprečevanje sekundarnih gibanj.

² Poročevalci Evropskega parlamenta so:

- za dublinsko uredbo: Cecilia WIKSTROM (ALDE, Švedska);
- za direktivo o pogojih za sprejem: Sophie IN'T VELD (ALDE, Švedska);
- za uredbo o pogojih za zaščito: Tanja FAJON (S&D, Slovenija);
- za uredbo o azilnih postopkih: Laura FERRARA (EFDD, Italija).

8. Delegacije so doslej izrazile naslednje pomisleke:
- ena sama država članica, odgovorna za obravnavanje prošenj za azil, in odprava prenehanja odgovornosti;
 - obveznost držav članic, v katerih je bila prošnja vložena, da pred uporabo meril za določitev odgovorne države članice opravijo določena preverjanja;
 - opredelitev pojma „družinski člani“;
 - spremenjena pravila glede pravnih sredstev;
 - krajši roki za pridržanje in predajo;
 - korektivni mehanizem za dodeljevanje in solidarnostni finančni prispevek;
 - praktični, operativni in finančni vidiki novega avtomatiziranega sistema.

III. JULIJSKI ZAKONODAJNI PREDLOGI

9. Komisija je julijske predloge na splošno predstavila na seji Delovne skupine za azil 15. julija 2016, podrobneje pa 29. septembra 2016, ko je sledila še razprava, med katero so države članice imele priložnost, da izrazijo svoja **začetna stališča**.
10. Večina delegacij je vložila **splošne preučitvene pridržke**. Čeprav je šlo za začetna stališča, so razprave pokazale, da delegacije **v splošnem podpirajo** cilje posameznih predlogov. So pa kljub temu izrazile **nekaj pomislekov oziroma dvomov**. Zlasti so bile zaskrbljene zaradi morebitnih finančnih in upravnih bremen, ki bi lahko nastali kot neposredna posledica nekaterih predlogov Komisije. Drugi pomisleki zadevajo predvsem naslednje:

a) direktiva o pogojih za sprejem

- obveznost držav članic, da pripravijo in redno posodablajo kontingentne načrte za zagotovitev ustreznega sprejema prosilcev v primeru, ko jih je nesorazmerno veliko;
- obveznost držav članic, da pri spremljanju in nadzorovanju svojih sprejemnih sistemov upoštevajo skupne standarde in kazalnike glede pogojev za sprejem;
- obveznost držav članic, da dodelijo skrbnika, ki bo zastopal mladoletnike brez spremstva in jim pomagal;
- za prosilce v EU enaka obravnava glede dostopa do trga dela, enake ravni socialne varnosti, krajša čakalna doba za dostop do trga dela (6 namesto 9 mesecev);
- mehanizem sankcij v primeru sekundarnih gibanj.

b) Uredba o pogojih za zaščito

- obvezni sistematični in redni pregledi statusa zaščite;
- sankcije, katerih namen je zmanjšanje sekundarnih gibanj;
- obveznost države članice, da upošteva skupno analizo in smernice, ki jih v zvezi z razmerami v izvorni državi pripravi Agencija EU za azil;
- izbira pravnega instrumenta (uredba namesto direktive).

c) Uredba o postopku

- postopek v treh različnih fazah (upravna faza: redni ali pospešeni postopek; pritožbena faza);
- krajši roki, sistem skrbništva, brezplačna pravna pomoč v vseh fazah postopka;
- mehanizem sankcij;
- izbira pravnega instrumenta (uredba namesto direktive).

IV. ZAKLJUČEK

11. Namen predsedstva je zaključiti prvo strokovno preučevanje dublinske uredbe in predstaviti nove kompromisne predloge, ki naj bi jih v kratkem obravnavala delovna skupina, po potrebi pa v zvezi s tem predlogom organizirati konstruktivno strateško razpravo v okviru Coreperja in Sveta. Zaradi tesnih povezav med dublinsko uredbo in nekaterimi drugimi predlogi iz julijskega zakonodajnega svežnja, zlasti uredbo o azilnih postopkih, direktivo o pogojih za sprejem in uredbo o pogojih za zaščito, je za predsedstvo zelo pomembno, da se te zadeve preučujejo vzporedno. Zato načrtuje, da jih bo Delovna skupina za azil kmalu začela strokovno preučevati. Hkrati se bo med tem predsedovanjem začelo tudi prvo strokovno preučevanje osnutka uredbe o vzpostavitvi okvira Unije za preselitev. Predsedstvo meni, da ta predlog v strokovnem smislu ni tako zelo povezan z drugimi predlogi v svežnju, kar naj bi omogočilo, da bo delo v zvezi z njim hitro napredovalo.
12. Na podlagi tega sta Coreper in Svet pozvana, naj:
- a) se seznani s tem poročilom o napredku;
 - b) odobrita trotirni pristop, ki ga v zvezi s preučitvijo svežnja o reformi CEAS predlaga slovaško predsedstvo, pri čemer naj:
 - se osredotoči na uredbo o sistemu Eurodac in uredbo o Agenciji Evropske unije za azil, da bi do konca tega predsedovanja dosegla napredek pri oblikovanju splošnega pristopa Sveta;
 - vzporedno razpravljata o dublinski uredbi, uredbi o azilnih postopkih, direktivi o pogojih za sprejem in uredbi o pogojih za zaščito;
 - hkrati pa začneta strokovno preučevanje uredbe o vzpostavitvi okvira Unije za preselitev.